

Eloisa

# Eloisan uudet sopeutustoimenpiteet

8.10.2024

# Talouden tasapainottamisen tarve ja tavoitteet

## Uudet sopeutustoimenpiteet 2025-2026

# Jo päätettyjen ja toteutuksessa olevien sopeutustoimenpiteiden jälkeenkin Eloisan talouden tila on vakava

## Eloisan taloustilanne isossa kuvassa:

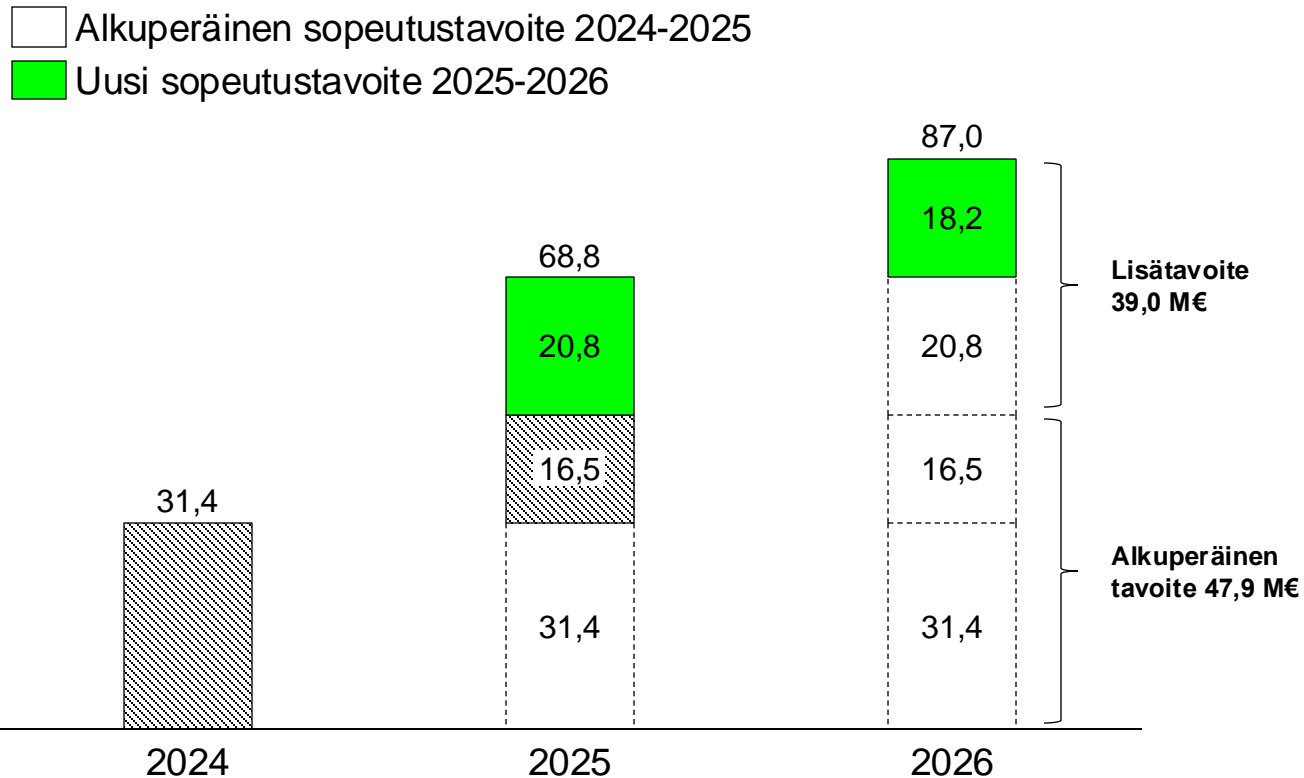
- 1 Eloisan arvio sopeutustarpeesta on suuri, vuosien 24-25 yhteenlasketuksi tavoitteeksi asetettu ~87 M€. Lisäksi valtionrahoituksen vähenemä nostaa painetta lisäsopeutukselle pitkällä aikavälillä.
- 3 Sopeutustavoite ei kuitenkaan riitä kumulatiivisen alijäämän kuromiseen. Kertyneen alijäämän kattaminen on kriittistä Eloisan toiminnan kannalta: edellytys mm. alueen itsenäisen aseman säilymiselle sekä lainanotolle investointeja varten.
- 4 Helpotukset lähivuosien valtionrahoitukseen (vuosien 2025 ja 2026 rahoituksen kasvu) eivät muuta kokonaiskuvaa ja sopeutustoimenpiteiden välttämättömyyttä.



**Vaikeita päätöksiä isoista rakenteellisista muutoksista tarvitaan. Mitä nopeammin toimenpiteistä saadaan päätös ja ne käynnistetään, sitä merkittävämpi niiden taloudellinen vaikutus on.**

# Eloisan asettama yhteenlaskettu sopeutustavoite vuosille '24-'26 on ~87 M€:n suuruinen

Eloisan asettama kumulatiivinen sopeutustavoite 2024-2026, M€

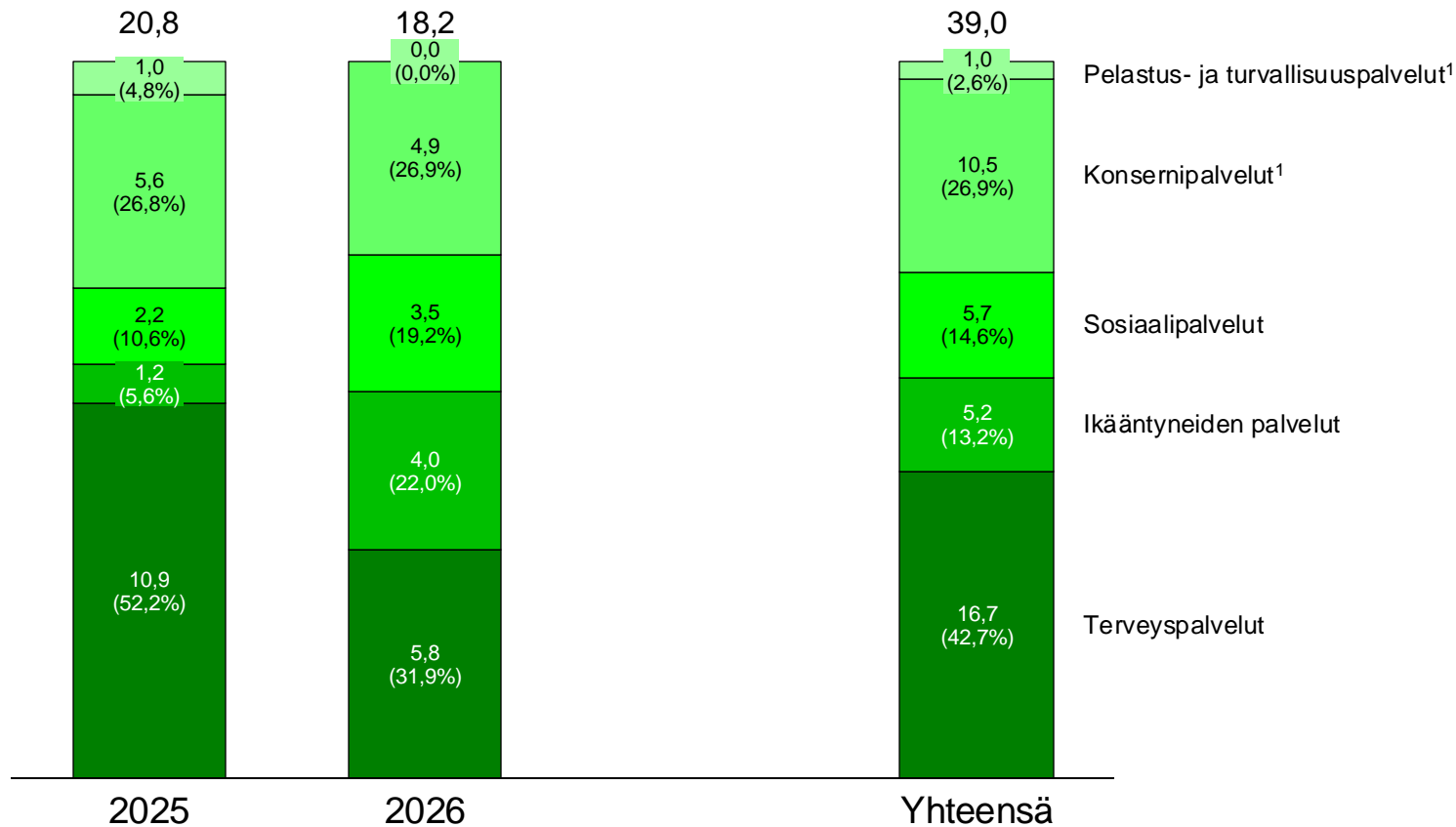


Kommentit

- Eloisan vuosille 2024-2026 asettama yhteenlaskettu talouden tasapainottamisen tavoite on ~87 M€, josta
  - 47,9 M€ on palvelutuotantosuunnitelman laadinnan ja jo toteutetun yhteistoimintamenettelyn yhteydessä tunnistettujen toimenpiteiden hyötypotentiaalia, eli Eloisan alkuperäinen sopeutustavoite vuosille 2024-26
  - 39,0 M€ on Eloisan aluevaltuuston kesäkuussa '24 päättämää vuosien 2025-26 lisäsopeutustavoitetta
- Lukujen tulkinnassa on huomioitava, etteivät asetetut tavoitteet riitä tasapainottamaan Eloisan taloutta tai kattamaan kertynyttä alijäämää vuoden '26 loppuun mennessä

# Aluevaltuusto päätti kesäkuussa Eloisan uudesta lisäsopeutustavoitteesta toimialoille

Uusi sopeutustavoite toimialoittain 2025-2026, M€



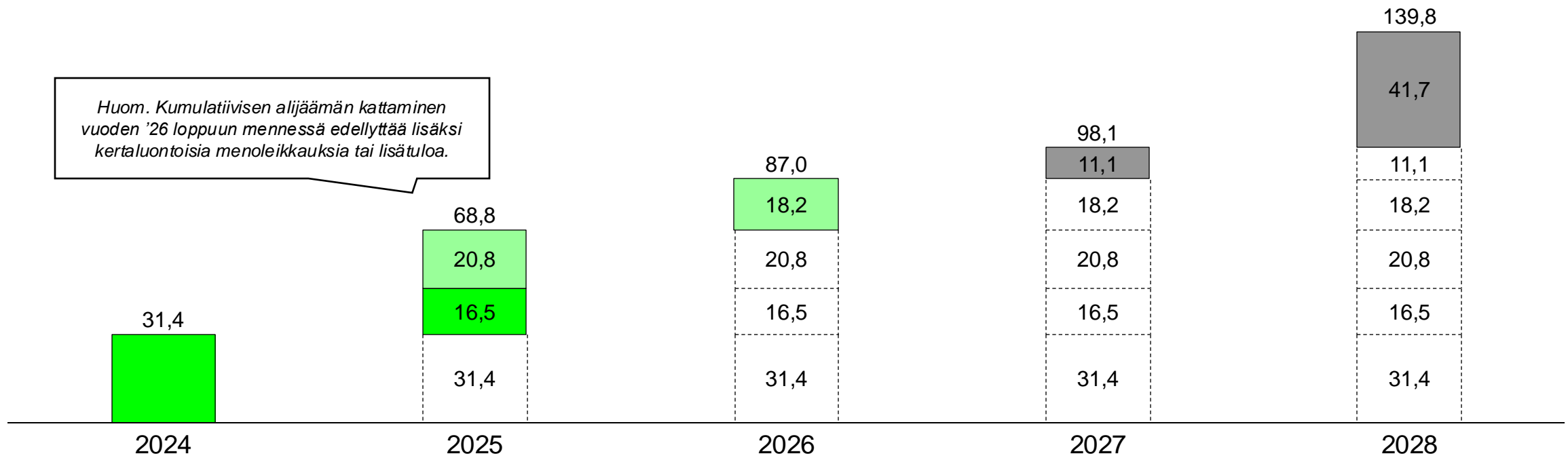
Kommentit

- Oheiseen kuvaajaan on koostettu Eloisan vuosien 2025-2026 sopeutustavoite allokoituna toimialoittain, josta Eloisan aluevaltuusto teki päätöksen kesäkuussa 2024
- Sopeutustarpeen toimialakohtainen allokaatio perustuu kokonaisarviointiin, jossa huomioitu:
  - Toimialoilla jo tunnistettujen toimenpiteiden kustannushyötypotentialiaali
  - Toimialojen kokonaiskustannukset (terveyspalveluiden osuus viime vuonna ~42%)
  - Palveluiden kysynnän perusura (ikäntyneiden palveluissa voimakkaimmin kasvava)
  - Nykyinen kustannustaso (esim. terveyspalveluissa kansalliseen vertailuun nähden tehostamispotentialiaalia, kun taas ikääntyneiden palveluissa kulutaso jo nykyisin matala)

# Kuitenkin pitkällä aikavälillä jo valtionrahoituksen vähenemä nostaa sopeutustarvetta

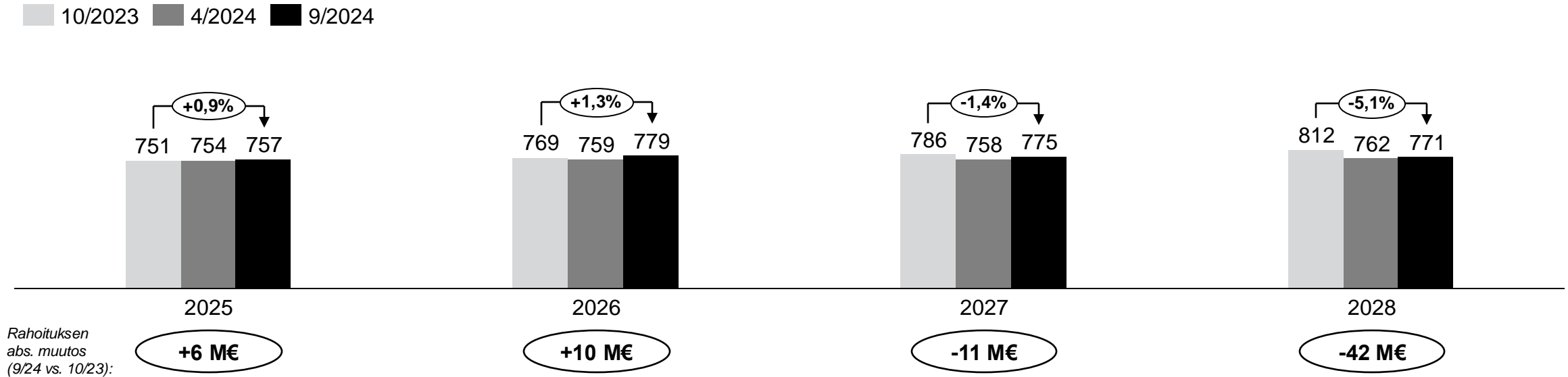
Eloisan arvioima talouden sopeutustarve 2024-2028, M€

- Eloisan alkuperäinen säästötaavoite
- Eloisan tunnistama lisäsopeutustarve
- Valtionrahoituksen vähenemän aiheuttama paine (uusi VM:n laskelma 9/2024)



# VM:n uusimman arvion mukaan Eloisan valtionrahoitus kasvaa lähivuosina viime syksynä arvioidusta – sen sijaan pitkällä aikavälillä paine kiristyy

Eloisan valtionrahoituksen kehitys VM:n eri ajanhetkien laskelmien mukaan 2025-2028, M€



- Syyskuussa julkaistun valtionrahoituksen ennusteen mukaan Eloisan rahoitus kasvaa vuosina 2025 ja 2026 suhteessa viime syksyn vastaavaan ennusteeseen. Sen sijaan vuosina 2027 ja 2028 rahoitus tulee olemaan viime syksyn arviota matalampi
- Muutosten taustalla mm. Eloisan väestökehitys sekä valtion hallituksen kehysriihessä linjatut leikkaukset hyvinvointialueiden rahoitukseen
- Rahoituksen kehitys poistaa sopeutuspainetta tulevalta kahdelta vuodelta, mutta lisää painetta tasapainoittaa taloutta entisestään pitkällä aikavälillä

# Sopeutustoimenpiteet jakautuvat kolmeen kategoriaan – Eloisan tavoitteeseen pääseminen edellyttää niistä kunkin tarkastelua

*Fokus Eloisan tähänastisissa suunnitelmissa*

**A**

**Toimenpiteet, joissa korkea toteutettavuus, mutta matala kustannushyötypotentialiaali**

- Laaja joukko toimenpiteitä, jotka suhteellisen suoraviivaisia toteuttaa, mutta joiden kustannushyötypotentialiaali maltillinen
- Valtaosa hyvinvointialueiden sopeuttamissuunnitelmista (ml. Eloisan nykyiset) kohdistuu A-kategoriaan



- Laaja joukko kategorian toimenpiteitä Eloisan nykyisissä '23-'25 suunnitelmissa
- Jatkossa fokus ko. tason kehittämisen nivomiseksi osaksi arjen jatkuvaa toimintaa (esim. henkilöstön osallistaminen säästöideoiden keräämiseen)

**B**

**Toimenpiteet, joissa korkea kustannushyötypotentialiaali, mutta toteutus kategorian A toimenpiteitä haastavampaa**

- Toteutukseltaan haastavimmat, mutta kustannushyötypotentialiltaan kategorian 1 toimenpiteitä merkittävämmät kokonaisuudet
- Useilla kategorian B toimenpiteillä merkittäviä toiminnallisia vaikutuksia esim. palveluiden saatavuuden lasku



- Eloisan palveluverkon muutokset (ml. kiinteistöt), palvelurakenteen keventäminen ja YT-menettely B-kategorian toimenpiteitä
- Eloisan sopeutussuunnitelman päivittämisessä tulisi keskittyä ensisijaisesti ko. toimenpiteisiin

**C**

**Toimenpiteet, joissa korkea kustannushyötypotentialiaali, mutta jotka haastavia toteuttaa**

- Merkittävät, mutta haastavat säästökohteet, jotka edellyttävät suuria rakenteellisia muutoksia
- Useilla korin B toimenpiteillä merkittäviä toiminnallisia vaikutuksia esim. palvelutason lasku
- Edellyttää palvelutuotannon paikoittaista alasajoa (esim. yksiköiden lakkauttaminen ja paikkamäärien lasku) ja henkilöstöstä luopumista



- Eloisan pitkän aikavälin sopeutustavoitteeseen pääsemiseksi kategorian C toimenpiteitä ei voida sulkea tarkastelun ulkopuolelle



# Kategorioiden B ja C toimenpiteitä suunniteltu valtakunnan tasolla vain rajallisesti

## Nostoja muiden hyvinvointialueiden merkittävimmistä sopeutustoimenpiteistä toimialoittain

### Terveyspalvelut

- Vuodeosastopaikkojen määrän vähentäminen
- Leikkaustoiminnan tehostaminen
- Työntekemisen aikojen muutokset (esim. kliinisen lisätyön vähentäminen ja loma-ajan sulut)
- Ostopalveluiden käytön vähentäminen erikoissairaanhoidossa
- Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden asumis- ja laitospalveluiden keventäminen
- Ensihoitoyksiköiden muuttaminen yhden alue-ensihoitajan yksiköksi, ja yhteistyön tiivistäminen pelastustoimen kanssa

### Ikääntyneiden palvelut

- Yli 75-vuotiaiden ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyden lasku vahvistamalla yhteisöllistä asumista, kotihoidon välitöntä työaikaa, etäteknologiaa, jne.
  - Esim. Pohjois-Pohjanmaa 8,1 %:sta 6 %:iin vuonna '24 (säästöarvio ~17 M€)
  - Esim. Varsinais-Suomen palvelurakenteen keventäminen (säästöarvio ~16,4 M€ vuonna '26)
- Muita merkittäviä toimenpiteitä alueilla mm. laitoshoidon purku

### Sosiaalipalvelut

- Lastensuojelun sijoitusten vähentäminen
- Vammaispalveluiden asumispalveluiden keventäminen

### Konsernipalvelut

- Henkilöstövähennykset
- Käytössä olevan kiinteistöpinta-alan vähentäminen
- Tukipalveluiden yhtiöittämisratkaisut

### Pelastus- ja turvallisuuspalvelut

- Moniammatillisten yksiköiden perustaminen

# VALOR tunnistanut kaksi keskeistä riskiä, jotka tulee huomioida talouden tasapainottamisen jatkotyössä

<u>Riski</u>	<u>Kuvaus</u>	<u>Jatkotyön fokus</u>
<b>Toimenpiteiden riittämättömyys talouden tasapainottamiseksi</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>Eloisassa tunnistettu jo tähän mennessä kattavasti sopeutustoimenpiteitä läpi toimialojen, joista osaan liittyy myös vaikeita rakenteellisia uudistuksia</li><li>Kuitenkaan <b>toimenpiteet eivät riitä Eloisan talouden tasapainottamiseen, ja kumulatiivisen alijäämän kattamiseen vuoden '26 loppuun mennessä</b></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li><b>Toimenpiteitä tulee tunnistaa nykyistä kattavammin erityisesti keskittyen isoihin rakenteellisiin muutoksiin</b></li><li>Huomioiden myös isoon osaan toimenpiteitä liittyvät poliittisen päätöksenteon ja toimeenpanon riskit on sopeutussuunnitelmaan hyvä olla tunnistettuna mahdollisimman kattavasti toimenpiteitä</li><li>Eloisan hyvä <b>mukautua pitkällä aikavälillä jatkuvaan talouden tasapainottamisen kulttuuriin</b></li></ul>
<b>Toimenpiteiden toimeenpanon viivästyminen tai jääminen toteutumatta kokonaan</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>Useita vuodelle '24 tunnistettuja <b>toimenpiteitä on viivästynyt</b> vuoteen '25</li><li>Lisäksi <b>osa toimenpiteistä arvioitu jäävän toteuttamatta kokonaan</b></li><li>Viivästyvät ja toteuttamatta jäävät toimenpiteet <b>paisuttavat alueen alijäämäkertymää, ja tulevien vuosien sopeustarvetta</b></li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>Uusien toimenpiteiden tunnistamisen lisäksi Eloisan on <b>kriittistä valmistaa suunnitelmien onnistunut toimeenpano</b> aikataulussa ja arvioidussa laajuudessa</li><li>Käytännössä Eloisan nykyinen projektinjohdon malli ei <b>tarkoituksenmukaisella tavalla varmista sopeutustoimenpiteiden onnistunutta jalkautusta</b></li><li>Erityisen kriittistä on <b>varmistaa keskijohdon sitoutuminen ja kyky talouden tasapainottamiseen</b></li></ul>

**Talouden tasapainottamisen tarve ja tavoitteet**

**Uudet sopeutustoimenpiteet 2025-2026**

# Terveyspalveluiden uudet toimenpiteet

Toimiala	Toimenpidekokonaisuus	Säästö potentiaali, M€		Potentiaali suhteessa kokonaiskustannuksiin	Toteutettavuus
		'25	'26		
Terveys- palvelut	<b>Omien psykologien rekrytoinnit</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ostopalveluiden vähennys psykologipalveluissa panostuksilla rekrytointiin</li> </ul>	~1,0		Maltillinen säästöpotentiaali	Edellyttää onnistuneita rekrytointeja
	<b>Diagnostisten ja tukipalveluiden sopeutustoimet</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Kuvantamisen laitemuutokset ja palveluverkkomuutokset</li> <li>Ostopalvelun ja lisätyön vähentäminen (etäradiologien ja kliinisen fysiologin rekrytointi)</li> <li>Toimien vähentäminen ja tehtävämuutokset (7 htv:n vähenemä)</li> </ul>	~1,3		Kohtalainen säästöpotentiaali	Suurin osa toimenpiteistä suoraviivaisia toteuttaa
	<b>Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden kehittäminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Palvelurakenteen muutokset</li> <li>Lasten ja nuorten palveluiden henkilöstöä koskevat muutokset</li> </ul>	~0,7		Maltillinen säästöpotentiaali	Edellyttää perustason palveluiden ja lääkärirekrytointien vahvistamista Muutoksen läpiviennin onnistuminen riski
	<b>Terveyspalveluiden muut toimenpiteet</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Avoterveydenhuolto: laboratoriotutkimuksia, tarpeettomia palveluita ja ostopalveluita vähennetään, hoitotarvikkeissa käytetään kilpailutettuja tuotteita</li> </ul>	~0,2		Maltillinen säästöpotentiaali	Suurin osa toimenpiteistä suoraviivaisia toteuttaa
<b>Terveyspalvelut yhteensä:</b>		~3,2	~0,0		

# Ikääntyneiden palveluiden uudet toimenpiteet

Toimiala	Toimenpidekokonaisuus	Säästöpotentiaali, M€		Potentiaali suhteessa kokonaiskustannuksiin	Toteutettavuus
		'25	'26		
Ikääntyneiden palvelut	<b>Ympäri vuorokautisen asumisen mahdollinen mitoituksen lasku ja tilojen tiivistäminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Iäkkäiden ympärivuorokautisen hoivan vähimmäishenkilöstömitoituksen muutos 0,6 nykyisen 0,65 sijaan</li> <li>• Vaikutus hyvinvointialueiden rahoitukseen pitkällä aikavälillä ~119 M€, josta Eloisan laskennallinen 3%:n osuus ~3,6 M€</li> <li>• Yhteensä noin 30 htv:n siirtyminen varahenkilöstöksi 2025-2026 aikana, joka mahdollistaa vuokratyövoiman käytön vähentämisen – yhden htv:n vuosikustannuksesta on käytetty 48,5 t€ arviota</li> <li>• Lisäksi asumistilojen tiivistäminen ja muutokset</li> </ul>	~0,5	~1,6	Kohtalainen säästöpotentiaali ostopalvelukustannuksiin	Toteutusta haastaa ikääntyneiden palveluiden kysynnän kasvu
	<b>Ikääntyneiden palveluiden henkilöstövähennykset</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Henkilöstön käytön tiivistäminen (määräaikaiset ja avoimet tehtävät)</li> </ul>		~0,2	Maltillinen säästöpotentiaali	Toteutus YT-menettelyn myötä
	<b>Kotihoidon kehittämistoimet</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ulkoistetusta alueesta luopuminen ja ostopalveluiden vähentäminen</li> </ul>	~0,1	0,3	Maltillinen säästöpotentiaali	Edellyttää laajoja toiminnallisia muutoksia ja niiden johtamista
	<b>Arjen tuki- ja etäpalveluiden kehittämistoimenpiteet</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Palveluohjauksessa ja turvapalveluissa tehtävien uudelleen organisoiminen ja "liinaus"</li> <li>• Päivätoimintaa siirretään asumispalveluyksiköiden yhteyteen ja osavuorokautiseen perhehoitoon</li> <li>• Etäpäivätoimintaa kehitetään ja toimeenpannaan</li> <li>• Säästöt syntyvät tilavuokrista ja htv-vähennyksistä</li> <li>• Varahenkilöstöjärjestelmän uudelleenorganisointi</li> <li>• Turvapuhelinpalvelut</li> <li>• Henkilöstön tarkastelu</li> <li>• Auttajakäyntien ostosopimusten mahdollinen purkaminen</li> </ul>	~0,4	~0,3	Maltillinen säästöpotentiaali	Edellyttää toiminnallisia muutoksia ja niiden johtamista Päätöksenteko riski
	<b>Ikääntyneiden palveluiden muut toimenpiteet</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tiedolla johtaminen omana toimintana</li> </ul>	~0,2		Maltillinen säästöpotentiaali	Suurin osa toimenpiteistä suoraviivaisia toteuttaa
<b>Ikääntyneiden palvelut yhteensä:</b>		~1,2	~2,4		

## Ikääntyneiden palvelut yhteensä:

Lähde: Eloisan talouden ja toiminnan tiedot, Eloisan asiantuntijat, VALOR-analyysi













Marginaalinen ... Merkittävä



# Sosiaalipalveluiden uudet toimenpiteet (1/2)

Toimiala	Toimenpidekokonaisuus	Säästöpotentiaali, M€		Potentiaali suhteessa kokonaiskustannuksiin	Toteutettavuus
		'25	'26		
Sosiaalipalvelut	<b>Lapsiperhepalveluiden peittävyden kasvattaminen lastensuojelun palvelutarpeen ennaltaehkäisemiseksi</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Lastensuojelun ennaltaehkäisevien palveluiden peittävyden kasvattaminen raskaiden ja kalliimpien palveluiden kysynnän vähentämiseksi</li> <li>Pitkän aikavälin toimenpide</li> </ul>	~0,2	~0,4	 Kohtalainen säästöpotentiaali – suurin osa säästöistä realisoituu myöhemmässä vaiheessa	 Edellyttää oikeiden palveluiden tunnistamista ja niiden kysynnän kasvattamista asiakkaiden keskuudessa
	<b>Lastensuojelun asiakasohjauksen, palvelutarpeenarvioinnin ja palveluiden kriteerien kehittäminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Palvelutarpeen arviointiprosessin yhtenäistäminen ja asiakasohjauksen kehittäminen</li> <li>Palveluiden kriteerien selkeyttäminen erityisesti perhetyön ja tehostetun perhetyön osalta</li> <li>Pitkän aikavälin toimenpide</li> </ul>	~0,3	~0,8	 Kohtalainen säästöpotentiaali – suurin osa säästöistä realisoituu myöhemmässä vaiheessa	 Toteutus edellyttää lisäselvitystä ja toimenpiteiden konkretisointia
	<b>Lastensuojelun sijoitusprosessin selkeyttäminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Lastensuojelun sijoituspäätösten oikea-aikaisuuden varmistaminen</li> <li>Sijoitusmuotojen ja yksikkövalintojen optimointi</li> </ul>	~0,1		 Marginaalinen säästöpotentiaali	 Toteutus edellyttää lisäselvitystä ja toimenpiteiden konkretisointia
	<b>Lastensuojelun kilpailutusten kehittäminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Lastensuojelun sijoitusten tulevan hankinnan ja kilpailutuksen strateginen suunnittelu ja tavoitteenasetanta</li> <li>Kilpailutuksen toteutus</li> </ul>	~0,2	~0,4	 Maltillinen säästöpotentiaali, joka riippuu kilpailutuksen tuloksista	 Toteutus edellyttää kilpailutuksen onnistumista
	<b>Lastensuojelun tuottajaohjauksen ja palveluiden sisällön kehittäminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Lastensuojelun sijoitusten ostopalveluyksiköiden tuottajaohjauksen vahvistaminen</li> <li>Omien lastensuojelun laitosten palveluiden vaikuttavuuden kehittäminen</li> </ul>	~0,2	~0,4	 Maltillinen säästöpotentiaali	 Toteutus edellyttää lisäselvitystä ja toimenpiteiden konkretisointia

# Sosiaalipalveluiden uudet toimenpiteet (2/2)

Toimiala	Toimenpidekokonaisuus	Säästöpotentiaali, M€		Potentiaali suhteessa kokonaiskustannuksiin	Toteutettavuus
		'25	'26		
Sosiaalipalvelut	<b>Vaalijalan oman toiminnan tehostaminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Toiminnan ja organisoitumisen muutokset mahdollistavat henkilöstövähennykset</li> <li>~17 htv vähenemä, yhden ammattilaisen kustannuksena käytetty ~50t€</li> </ul>	~0,9		 Maltillinen säästöpotentiaali	 Edellyttää toimintamallien ja prosessien uudistamista
	<b>Vaalijalan muut kehittämiskohteet (ml. kiinteistökysymykset)</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vaalijalan erilliselvitys toteutetaan syksyn 2024 aikana – konkreettiset toimenpiteet ja säästömekanismi tarkentuu</li> </ul>		~1,2	 Korkea säästöpotentiaali	 Käytännön toimenpiteet määritellään erilliselvityksessä
	<b>Työkäisten palvelu, kuntouttavan työtoiminnan muutokset</b>	~0,05	~0,3	 Kohtalainen säästöpotentiaali	 Toteutus edellyttää toiminnan merkittävää uudistamista
	<b>Kasvatus- ja perheneuvonnan esihenkilöjärjestelyt</b>	~0,1		 Marginaalinen säästöpotentiaali	 Edellyttää onnistuneita rekrytointeja
	<b>Sosiaalipalveluiden toimitilojen tiivistäminen</b>	~0,1		 Maltillinen säästöpotentiaali	 Toteutuu
<b>Sosiaalipalvelut yhteensä:</b>		~2,2	~3,5		

# Konsernipalveluiden uudet toimenpiteet

Toimiala	Toimenpidekokonaisuus	Säästöpotentiaali, M€		Potentiaali suhteessa kokonaiskustannuksiin	Toteutettavuus
		'25	'26		
Konsernipalvelut	<b>10-20% alennuksen neuvottelu vuokratilojen sopimuksiin<sup>1</sup></b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Palvelutalojen vuokrasopimusten uudelleen neuvottelu (~1,0-2,5 M€)</li> <li>Hyvinvointiasemien vuokrasopimusten uudelleen neuvottelu (~0,5-1,0 M€)</li> <li>Paloasemien vuokrasopimusten uudelleen neuvottelu (~0,5 M€)</li> <li>Muiden tilojen vuokrasopimusten uudelleen neuvottelu<sup>2</sup> (~0,5-1,0 M€)</li> </ul> Huom. Mikäli neuvotteluissa ei onnistuta, tilasäästöjä on haettava neliömäärän tai -hinnan kautta muilla keinoin	~0,7-1,8	~1,5-3,5	Säästöpotentiaali riippuu neuvottelujen tuloksesta (arvio alustava tavoite)	Edellyttää voimassa olevien sopimusten uudelleen neuvottelun huolimatta irtisanomisajasta
	<b>YTA-yhteishankinnat</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vuoden 2025 uudet kilpailutukset</li> <li>Huom. säästötavoitteen kohdennus budjetissa sote-toimialoille niiden aineet ja tarvikkeet -tiliryhmän eurojen suhteessa (pl. sähkö ja lämpö)</li> </ul>	~0,9-1,4		Potentiaali riippuu kilpailutusten laajuudesta	Edellyttää onnistunutta alueiden välistä yhteistyötä
	<b>Ruokapalveluiden tuotantotapamuutokset</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tarkastellaan ruokapalveluiden tuotantotapoja</li> </ul>	~0,9-1,4	~0,1-0,6	Kohtalainen säästöpotentiaali	Muutoksen ja kilpailutuksen onnistuminen riski
	<b>Siivouspalveluiden tuotantotapamuutokset</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tarkastellaan siivouspalveluiden tuotantotapoja</li> </ul>		~0,5-1,0	Maltillinen säästöpotentiaali	Muutoksen ja kilpailutuksen onnistuminen riski
	<b>Talous- ja henkilöstöhallinnon kehittämistoimet</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Oman tuotannon kehittäminen tuotantotapaselvityksen syötteiden pohjalta</li> </ul>	~0,2	~0,1	Maltillinen säästöpotentiaali	Muutokset kohtalaisen suoraviivaisia toteuttaa
	<b>IT-järjestelmämuutokset</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>ICT-palveluiden kilpailuttamiseen liittyvä potentiaali – <i>erilliselvitys tulossa syksyn 2024 aikana</i></li> </ul>	~0,7		Maltillinen säästöpotentiaali	<i>Toimenpiteet tarkennetaan erilliselvityksen valmistuttua</i>
	<b>Konsernipalveluiden muut toimenpiteet</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Säästö vähenevästä kiinteistöverosta</li> <li>Lautakuntien lakkauttaminen</li> </ul>	~0,1	~0,03	Marginaalinen säästöpotentiaali	N/A
	<b>Konsernipalvelut yhteensä:</b>		~3,5-5,6	~2,2-5,2	

## Konsernipalvelut yhteensä:

1) Säästöarviossa ei ole huomioitu nykyisten vuokrasopimusten voimassaoloaikoja, vaan oletettu, että alennukset alkavat vuoden 2025 alusta kaikissa sopimuksissa, pl. asetuksen mukaiset sopimukset, joille alennus oletettu alkavan vuodesta 2026; 2) Muihin tiloihin kuuluvat asunnot, henkilökunnalle vuokrattavat asunnot, koulut, kuntouttavan työtoiminnan tilat, monipalvelukeskukset, muut rakennukset, päivätoiminnan tilat, pelastustoimen muut tilat, sairaalat, toimistot ja varastot  
Lähde: Eloisan talouden ja toiminnan tiedot, Eloisan asiantuntijat, VALOR-analyysi







Marginaalinen ... Merkittävä





# Pelastus- ja turvallisuuspalveluiden uudet toimenpiteet

Toimiala	Toimenpidekokonaisuus	Säästöpotentiaali, M€		Potentiaali suhteessa kokonaiskustannuksiin	Toteutettavuus
		'25	'26		
Pelastustoimi	<b>Pelastustoimen henkilöstömuutokset</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Onnettomuuksien ennaltaehkäisy 2 htv:n vähentäminen</li> <li>Palomiehet 11 htv:n vähennys</li> </ul>	~0,8		 Maltillinen säästöpotentiaali	 Muutos edellyttää toiminnan kehittämistä ja jämäkkää muutosjohtamista
	<b>Pelastus- ja turvallisuuspalveluiden muut toimenpiteet</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Säästöt kalustosta ja varusteista sekä muista materiaaleista ja palveluista</li> <li>Työsuojeluorganisaation optimointi</li> </ul>	~0,2	~0,1	 Maltillinen säästöpotentiaali	 Toimenpiteet kohtalaisen suoraviivaisia toteuttaa
<b>Pelastustoimi yhteensä:</b>		~1,0	~0,1		

# Toimialakohtaisten säästökohteiden lisäksi tunnistettu toimialoille yhteisiä, läpileikkaavia toimenpiteitä

Toimiala	Toimenpidekokonaisuus	Säästöpotentiaali, M€			Potentiaali suhteessa kokonaiskustannuksiin	Toteutettavuus
		'24	'25	'26		
Kaikki	<b>Asiakasmaksujen korotukset lakisääteiseen maksimitasoon (ml. asukasvuokrien yhtenäistäminen)</b> Hinnaston päivitys heti lakimuutosten jälkeen aluevaltuuston päätöksellä	Kustannusvaikutuksen tarkka arviointi haastavaa			Maltillinen kustannushyöty	Suoraviivainen toteuttaa
	<b>Sairauspoissaolojen vähentäminen</b>	Kustannusvaikutuksen tarkka arviointi haastavaa			Maltillinen kustannushyöty	Edellyttää pitkän aikavälin kehittämistä; kustannushyödyn realisointi haastavaa
	<b>Ylitöiden sekä hälytys/kutsurahojen vähentäminen</b>	Kustannusvaikutuksen tarkka arviointi haastavaa			Maltillinen kustannushyöty	Kohtalainen toteutettavuus
	<b>Paikalliset sopimukset (erit. kutsurahapoissaolot)</b>	Kustannusvaikutuksen tarkka arviointi haastavaa			Maltillinen kustannushyöty	Suoraviivainen toteuttaa
	<b>Hyte-rahoituksen kasvu (hyte-indikaattorit)</b>	Kustannusvaikutuksen tarkka arviointi haastavaa			Maltillinen kustannushyöty	Edellyttää pitkän aikavälin kehittämistä; kustannushyödyn realisointi haastavaa
	<b>Sairastavuus, diagnoosien kirjaus, tilastointi, laskutus</b>	Kustannusvaikutuksen tarkka arviointi haastavaa			Maltillinen kustannushyöty	Kohtalainen toteutettavuus
	<b>Lomapalkkavelan vähentäminen</b>	Kustannusvaikutuksen tarkka arviointi haastavaa			Maltillinen kustannushyöty	Kohtalainen toteutettavuus

# Suorien säästökohteiden lisäksi tunnistettu mahdollistavia toimenpiteitä, joiden kustannushyöty syntyy välillisesti

Toimiala	Toimenpidekokonaisuus	Säästöpotentiaali, M€			Potentiaali suhteessa kokonaiskustannuksiin	Toteutettavuus
		'24	'25	'26		
Kaikki	<b>Talouden ja toiminnan tiedolla johtamisen kehittäminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Eloisan vahvan toimialakohtaisen controller-resurssin hyödyntäminen nykyistä systemaattisemmin toimialojen toiminnan ja talouden johtamisen hyväksi</li> <li>Käytössä olevan tietopohjan selkeyttäminen, ja toimintaa ohjaavien mittareiden määrittely</li> </ul>	Mahdollistava toimenpide – ei suoria kustannushyötyjä			 Mahdollistava toimenpide – ei suoria kustannushyötyjä	 Edellyttää tietopohjan, työkalujen ja organisoitumisen tarkastelua
	<b>Keskijohdon sitouttaminen ja kyky talouden tasapainottamiseen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Systemaattisen, jatkuvaa toiminnan sopeuttamista tukevan projektinhallintamallin ja sen seurantaprosessin luominen</li> <li>Eloisan keskijohdon (esim. palvelualuejohtajat) kouluttaminen ja motivointi jatkuvan kustannusvaikuttavuuden ja -tehokkuuden hakemiseen vastuualueillaan</li> </ul>	Mahdollistava toimenpide – ei suoria kustannushyötyjä			 Mahdollistava toimenpide – ei suoria kustannushyötyjä	 Edellyttää systemaattista projektinjohtoa ja kulttuurinmuutosta



**ELOISA**

Etelä-Savon  
hyvinvointialue